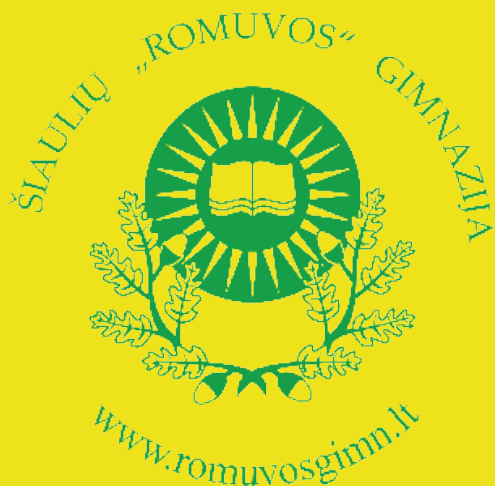

VIVAT

Romuvensis!

Šiaulių „Romuvos“ gimnazijos laikraštis

2022 m. sausis–kovas | Nr. 22 (1)

Urtė Vaišytė – nauja mokinių seimo prezidentė!

Gimnazijos mokinių seime – nauji pokyčiai. Seimuko vairas perduotas naujai mokinių seimo prezidentei Urtė Vaišyte, 3d klasės mokinei. Ji pakeitė prieš tai šias pareigas ėusią Joaną Augutytę, 4b klasės mokinę. Kalbamės ir susipažįstame su „šviežiai“ išrinkta mūsų gimnazijos mokinių seimo prezidentė.

– Kodėl pretendavai į šį postą?

– Seime esu jau treji metai ir aktyviai dalyvauju įvairiose veiklose, o dažnai net joms vadovauju ar jas organizuoju. Tad pagalvojau: „Kodėl gi nepretendavus į šį postą, jei vis tiek būsiu visur ten pat, kaip ir prieš tai“. Mokyklai atstovauti irgi yra tekę ne kartą, todėl, tai nebus man naujovė, o tai reiškia mažiau streso ir pokyčių.

– Kokių savybių reikia, kad taptumei mokyklos seimo prezidentu?

– Visų pirma, reikia būti atsakingam, kadangi tenka atstovauti mokyklos vardą. Na, o toliau seka tokios savybės, kaip: organizuotumas, draugiškumas, lankstumas, komunikabilumas ir kūrybingumas. Visą tai, manau, sudaro lyderio savybės.

– Kokios mokyklos seimo prezidento pareigos?

– Mokyklos prezidentas atstovauja mokyklos vardą mieste ir tarp kitų šalies mokyklų. Rūpinasi seimo veiklomis ar siūlo idėjas, atstovauja mokinių balsą mokyklos posėdžių ir pasitarimų metu.

– Kaip galvoji, ar sunku būti prezidentu? Kokios teigiamos ir neigiamos pusės?

– Atsakymas dvipusis – ir sunku ir ne. Nemanau, kad kyla daug problemų būti prezidentu, jei esi tam nusiteikęs, o ypač jei veiklos jau yra pažįstamos. Taip pat prasiplečia akiratis, tenka susipažinti su naujais žmonėmis, išeinama iš komforto zonos, atsiranda galimybių (priklausomai nuo situacijos) išvykti į kitus miestus ir pabendrauti su ten esančiais mokyklos atstovais ir, aišku, įgyjama nauja patirtis. Tačiau būnant prezidentu gali iškilti keblumų dėl laiko stokos, neigiamų mokinių komentarų ar seimo ne bendruomeniškumo. Bet manau, kad neteks susidurti su šiomis problemomis, o jei ir taip nutiktų, tikiu, jog viską puikiai išspręsimė.

– Kuo užsiimi laisvalaikio? Kokie tavo hobiai?

– Apie hobius galiu pasakyti tai, jog turiu jų daug ir su laiku vis daugėja. Dažniausiai jie susiję su menu (piešimas, tapyba, scrapbooking'as). Labiausiai išsiskiriantis iš visų – fotografija. Ja užsiimu jau ne pirmi metai ir, manau, kad mokykloje ne vienas

Nauja mokinių seimo prezidentė
Urtė Vaišytė, 3d klasės mokinė.
Asmeninio archyvo nuotr.

jau tai pastebėjo, tad galėčiau teigti, kad šis mano pomėgis po truputį virsta darbu ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų. Taip pat laisvalaikio šoku folklorinius šokius etnografiniame ansamblyje „Vieversėlis“. Be šito dar mėgstu leisti laiką su draugais, žiūrėti filmus, serialus, keliauti ir skaityti knygas.

– **Ar turi ateities planų, susijusių su neformaliuoju švietimu?**

– Tikrai taip! Kol kas planuose numatytas tarpmokyklinis kompiuterinių žaidimų turnyras, žinoma, jei viskas klostysis gerai. Na, o dėl vėlesnių planų nėra aišku, kadangi viskas priklauso nuo pandeminės situacijos. Bet taipogi esame atviri mokinių pasiūlymams renginių klausimu, kontaktiniu ir nuotoliniu būdu.

– **Ar Tau užtenka 24 valandų per parą viskam suspėti?**

– Vadovaujuosi posakiu, jog „kuo daugiau darai, tuo daugiau suspėji“ ir man tai patinka. Daug visko veikiama jaučiuosi naudinga netik aplinkiniams, bet ir patisau. Tačiau kartais norėtusi keletą papildomų valandų nebaigtiems darbams (esu tas žmogus, kuris mėgsta viską padaryti iškart iki galo) arba laisvalaikio praleidimui ir tiesiog poilsiui.

– **Ko palinkėtumei gimnazijos bendruomenei – mokytojams ir mokiniams?**

*Nauja mokinių seimo prezidentė Urtė Vaišytė vadovaujasi posakiu:
„Kuo daugiau darai, tuo daugiau suspėji“.
Asmeninio archyvo nuotr.*

– Žinoma, sėkmės, bet tuo pačiu būti aktyviems, padėti įgyvendinti mokyklos vizijas, o jei kažko nori ar tavo nuomone trūksta mokyklai, tai nebijoti ateiti, pasakyti, pasiūlyti, o

gal ir prisidėti prie organizacijos. Visi yra laukiami!

*Kalbėjosi Augustė Každailytė,
mokinių seimo narė, 3b klasės mokinė*

Kada žmogus laimingas?

„Dabartinės lietuvių kalbos žodyne“ žodis laimė apibūdinamas kaip gerovės, pasitenkinimo, džiaugsmo būseną. Laimė suteikia žmogui ryžto, padeda nepasiduoti, nenuleisti rankų tada, kai sunku. Aptikęs savąjį laimės šaltinį, individas patiria dvasinę pilnatvę, ramybę, jis randa savyje jėgų ir drąsos gyventi. Tik laimingas žmogus gali įkvėpti kitus asmenis, gyventi pilnavertį gyvenimą. Kyla klausimas, kas žmogui suteikia laimę?

Pirma, žmogus jaučiasi laimingas tada, kai turi galimybę užsiimti mėg-

stama veikla. Labai dažnai individai mano, jog svarbiausia yra dirbti gerai apmokamą darbą, kuris galėtų tapti materialinės gerovės garantu. Žmonės siekia turtų, pripažinimo, garbės, galvoja, jog būtent šie dalykai padarys juos laimingus. Iš pradžių, žinoma, individams atrodo, jog buvo teisūs. Juk galimybė pildyti savo užgaidas, neskaičiuoti ir netaupyti pinigų, atstogauti Maldyvuose, maudytis šlovės spinduliuose išties teikia nemažai džiaugsmo. Patogus gyvenimas juos užliūliuoja, neleidžia suprasti, kokios

yra tikrosios vertybės. Jų sielose atsiranda tuštuma, kurios pinigai, materialūs niekučiai nepajėgia užpildyti. Tai pajutę, žmonės suvokia, jog kad ir koks puikus buvo gyvenimas, kad ir pinigų uždirbo, dvasinės pilnatvės taip ir nepatyrė. Darbas, kurį visą gyvenimą dirbo tik dėl atlygio, tampa didžiausia kančia. Nebedžiugina net ir gaunamas atlyginimas. Jie supranta, jog patys save įkalino, pasmerkė tokiai tuštybei. Dėl ko? Dėl pinigų, garbės, šlovės... Johanas Volfgangas Gėtė yra pasakęs: „Didelį džiaugsmą

galima pelnyti tik dideliu darbu.“ Sutinku su šiais vokiečių literatūros klasiko žodžiais, tačiau manau, jog dirbdamas nemėgstamą darbą žmogus nei džiaugsmo, nei laimės nepatirs. Jis praras galimybę tobulėti. Kad ir koks individas būtų gabus ir talentingas, netinkama profesija jį sužlugdys. Žinoma, ne visada žmonės klaidingai pasirenka karjeros kelią tik todėl, kad yra godūs garbėtroškos. Kartais asmuo pasuka netinkamu keliu todėl, kad nenori įskaudinti, nuvilti žmonių, kurie tikisi, jog jis pateisins jų lūkesčius. Dažnai šie žmonės yra tėvai, nelinkintys atžalai nieko blogo, tačiau nesuvokiantys, koks nelaimingas dėl jų kaltės ateityje gali būti vaikas.

Apie tai, kaip svarbu užsiimti mėgstama veikla, psichologiniame romane „Altorių šešėly“ rašė ir vienas žymiausių XX amžiaus lietuvių rašytojų Vincas Mykolaitis- Putinas. Šis pirmasis tokio tipo kūrinys lietuvių literatūroje buvo išleistas 1933 metais. Būdamas 17 metų, pagrindinis romano veikėjas Liudas Vasaris nusprendė stoti į kunigų seminariją. Jaunuoliui atrodė, jog dėl to, kad priklausė slapta lavinimosi kuopelei, jis nutolo nuo dievo. Jis baiminosi prarasti ryšį su Kūrėju. Liudą gąsdino amoralus draugų elgesys, jų paklydimai. Vaikinas bijojo išklysti iš doros kelio, siekė sustiprinti silpstantį tikėjimą. Be to, jaunuolis nenorėjo nuvilti tėvų, svajojusių apie sutanotą sūnų. Liudas buvo geras sūnus, jis labai gerbė ir mylėjo tėvus. Jų norai vaikinui buvo svarbesni už asmeninius siekius. Liudas tikėjosi, jog tapęs kunigu galės dirbti Lietuvai, kurti. Jo idealas buvo Maironis – didis lietuvių poetas ir kunigas. Būtent- kunigas! Tai skatino stoti į seminariją. Liudas ilgai stengėsi įtikinti save, jog dvasininko profesija- jo pašaukimas, bet vis dėlto suprato, kad trokšta būti poetu. Vaikinas bijojo apie tokias svajones

užsiminti tėvams, jis žinojo, kad liks nesuprastas, todėl nusprendė derinti poeto ir dvasininko profesijas. Vis dėlto, bėgant metams, Liudui tapo aišku, jog tai yra neįmanoma. Vasaris suvokė, jog tikrosios savo prigimties nuslėpti nepavyks, todėl nusprendė paskirti save kūrybai. Nors Putinas ne kartą minėjo, jog tai nėra autobiografinis kūrinys, galima įžvelgti daug panašumų tarp jo ir pagrindinio romano veikėjo Liudo Vasario. Putinas taip pat ilgą laiką stengėsi derinti poeto ir dvasininko profesijas. Jis, kaip ir Liudas Vasaris, nenorėjo nuvilti tėvų. Vis dėlto pašaukimas nugalėjo ir jis atsisakė dvasininko profesijos. Taigi, galima teigti, jog žmogus yra laimingas tada, kai užsiima mėgstama veikla.

Antra, žmogus jaučiasi laimingas tada, kai yra sąžiningas, neapgaukinėja nei savęs, nei kitų. Tiesa individą išlaisvina, suteikia galimybę atrasti ir išreikšti save. Tuo tarpu melas yra panašus į vorą, stebintį žmogų kaip musę ir laukiantį, kada gi šis įsivels į jo voratinklį. Individas, visuomet sakantis tiesą, neprivalo turėti itin geros atminties, o štai melagis būtinai turi atsiminti kada, kam ir ką pamelavo, nes menkiausia klaida gali jį pražudyti. Žmogus privalo neapgaukinėti ne tik kitų, bet ir savęs. Jis turi ginti savo interesus, mintis, svajones, saugoti savo unikalumą, drąsiai stoti į kovą su visuomene, siekiančia jį įsprausti į rėmus, primesti elgesio normas.

Apie tai, kaip svarbu neapgaukinėti nei savęs, nei kitų, romane „Svetimas“ rašė prancūzų rašytojas ir filosofas egzistencialistas Alberas Kamiu. Romanas, parašytas pirmuoju asmeniu, buvo išleistas 1942 metais. Kūrinio pagrindinis veikėjas Merso- absurdo žmogus, pamatęs pasaulį be dekoracijų. Merso įvykdė baisų nusikaltimą- žmogžudystę, tačiau teisiamas buvo dėl to, kad neverkė per

motinos laidotuves, dėl to, kad buvo kitoks. Pagrindinis veikėjas, net ir sužinojęs, kad jo laukia mirties bausmė, išliko savimi. Jis atsisakė susitikti su kapelionu, prašyti dievo pagalbos ir atleidimo, nes niekada anksčiau to nedarė, nes nebuvo religingas ir savo įsitikinimų išsižadėti nenorėjo. Merso negalėjo meluoti sau. XX amžiaus lietuvių poetas Vytautas Mačernis yra pasakęs: „Mokėkime gyventi ir dūžtančiose formose.“ Būtent taip, nieko nesitikėdamas iš savo egzistencijos, iš pasaulio, gyvena Merso: būdamas kalėjime ir laukdamas bausmės, jis sugebėjo pajusti savotišką laimę.

Pagrindinis veikėjas buvo laimingas, suvokęs beprasmybę, išlikęs savimi, nemeluodamas ir neapgaukinėdamas savęs. Nors visuomenei jis buvo svetimas, nors niekas jo nesuprato, nors buvo pasmerktas, Merso gerbė save. A. Kamiu buvo humanistas, todėl romane gynė atstumtą, nesuprastą žmogų, kuriam sunku pritaipyti pasaulyje. Kamiu gimė Alžyre, kai šis dar buvo Prancūzijos kolonija. Baigęs studijas Alžyro universitete, dirbo laikraščio „Alžyro respublika“ redaktoriumi. Kamiu drąsiai kritikavo kolonistus, todėl buvo atleistas iš pareigų ir išvyko gyventi į Prancūziją. Ten jis buvo svetimas. Karo baisumai, nacių okupacija įkvėpė užbaigti romaną „Svetimas“. Taigi, galima teigti, jog žmogus yra laimingas tada, kai yra sąžiningas sau ir kitiems.

Visi žmonės trokšta būti laimingi. Laimė yra tarsi skrynja, į kurią sukrautos visos pasaulio gėrybės. Reikia tik rasti raktą nuo šios skrynios ir joje esantys turtai pasipils kaip iš gausybės rago, o kad pavyktų tai padaryti, žmogus turi užsiimti mėgstama veikla, būti sąžiningas sau ir kitiems.

Karolina Mateikaitė, 4c klasės mokinė

Mūsų aktyvieji romuviečiai

KRISTUPAS KVITKO

Esu Kristupas Kvitko, 2a klasės mokinys, mokyklos savivaldos prezidento pavaduotojas, ansamblio „FRESCO“ bei mokyklos choro „BENE NOTES“ narys ir tuo labai didžiuojusi. Džiaugiuosi, kad perlipau dainavimo scenoje vienam baimės slenkstį ir dalyvavau „Romuvos Balsas 2021“, kuriame laimėjau artistišiausio pasirodymo nominaciją.

Kiekvienais mokslo metais stengiuosi dalyvauti įvairių dalykų olimpiadose ir parodyti savo žinias. Praėjusiais metais dalyvavau geografijos, rusų kalbos olimpiadose, o Šiaulių apskrities raiškiojo skaitymo konkurse laimėjau 1 vietą. Šiais mokslo metais dalyvavau lietuvių kalbos meninio skaitymo konkurso mokykliniame etape ir užėmiau 1 vietą.

Pasirinkęs kryptingą biologijos–chemijos ugdymą kartu su ben-

dramoksliais keliavau į Ventos regioninį parką. Ten išsikasėme fosilijų, kurias išvalę, surengiau parodą mūsų gimnazijos bibliotekoje. Dalyvavau tarptautinėje meno terapijos ir kūrybinių improvizacijų stovykloje-festivalyje „Troškimai“ Troškūnuose, kurioje teko dirbti su Lietuvos garsiausiais režisieriais, aktoriais, performeriais, muzikantais ir apskritai meniškais žmonėmis ir bendraamžiais.

Su vaikų ir jaunimo teatro studija „Kompanija šauni“ vaidinu miesto renginiuose, festivaliuose, pvz., XIII tarptautiniame vaikų ir jaunimo teatrų festivalyje „Baltoji varnelė 2021“. Vasarą vaidinau Šiaulių valstybiniame dramos teatro, vokiečių režisieriaus sukurtame filme „Pasaulis EGO“. Džiaugiuosi, kad turėjau galimybę ne tik filmuotis naujausiame filmuke apie mūsų gimnaziją, bet ir įgarsinti šį filmuką.

Esu tarptautinio jaunimo labdaros klubo „Interact“, Šiaulių padalinio

2a klasės mokinys Kristupas Kvitko stebina savo įvairiapusę veiklą.
Asmeninio archyvo nuotr.

narys, atlieku ilgalaikę savanorystę tarptautiniame labdaros klube „Harmonija“ Šiauliuose, prisidedamas prie pilietiškos visuomenės vertybių puoselėjimo.

TOMAS POVILAITIS

Esu Tomas Povilaitis, 2a klasės mokinys.

Birželio mėnesį Lietuvos jaunių šachmatų čempionato įskaitoje iki 16 metų laimėjau II vietą.

Rugpjūčio mėnesį Lietuvos šachmatų mėgėjų čempionate užėmiau II vietą.

Rugsėjo mėnesį Lietuvos jaunių žaibo šachmatų čempionate iškovoju I vietą, o Lietuvos šachmatų čempionato pusfinalyje buvau trečias.

Lapkričio mėnesį Greitųjų šachmatų turnyre „Taujėnų dvaro taurė“ su Lietuvos greitųjų šachmatų čempionato BM19 įskaita man atiteko III ir I vietos.

2a klasės mokinys Tomas Povilaitis (viduryje) šachmatų čempionatuose skina pergales.
Asmeninio archyvo nuotr.

GODA SAMALIONYTĖ

Esu Goda Samalionytė, 2a klasės mokinė. Džiaugiuosi susiradusi, mano nuomone, prasmingų veiklų ir gyvenanti įdomiai bei aktyviai. Rudenį buvau išrinkta Lietuvos moksleivių sąjungos (LMS) Šiaulių mokinių savivaldų informavimo centro pirmininke, dar esu Lietuvos moksleivių sąjungos valdybos narė. Kartu su bendraminčių komanda organizuojame įvairias konferencijas, paskaitas, renginius, kurie aktualūs Šiaulių miesto ir rajono mokyklų mokiniams, atstovaujame Šiaulių miesto ir rajono mokyklų mokiniams rašydami pozicijas savivaldybei, sprendžiant jų iškeltas problemas. Bendradarbiaudami su Šiaulių miesto įstaigomis ir kitomis organizacijomis kuriame bendrus projektus, renginius.

Daug patirties įgyju Lietuvos mokyklų mokinių savivaldoms, kituose miestuose esantiems LMS padaliniais vesdama įvairius moky-

mus apie tai, kaip įgyti ir ugdyti asmenines ir komandines kompetencijas, organizacinius įgūdžius, kalbamės apie rinkodarą, jaunimo politiką. Esu ir Šiaulių jaunimo organizacijų asociacijos „Apskritasis stalas“ valdybos narė. Mano pagrindinė užduotis – dirbti su Šiaulių miesto jaunimo organizacijomis bei pagelbėti vystant jų veiklą. Taip pat esu ir Šiaulių miesto savivaldybės jaunimo reikalų taryboje, kurios susirinkimų metu diskutuojame įvairiais jaunimui aktualiais klausimais ir sprendžiame iškilusias problemas.

Priklausau ir Šiaulių miesto savivaldybės švietimo tarybai, kurioje diskutuojame su švietimu susijusiais klausimais. Taip pat esu ir gimnazijos mokinių seimo narė. Džiaugiuosi, kad ir mokyti vis dar sekasi: pirmą pusmetį pavyko baigti dešimtukais.

Mano dienos tokios, kad laisvo laiko nelieta, bet įgytos patirtys, pažintys, džiaugsmas patyrus sėkmę viską atperka.

2a klasės mokinė Goda Samalionytė itin gilinaisi į jaunimui aktualius klausimus Asmeninio archyvo nuotr.

Todėl kviečiu mūsų gimnazijos mokinius prisijungti prie mūsų Lietuvos moksleivių sąjungos Šiaulių mokinių savivaldų informavimo centro komandos!

Mokioje Lietuvoje norėčiau gyventi po 20 metų?

Ekonominiai sunkumai, deficitas, nedarbas, higienos trūkumas prekyvietėse pirmąjį laisvės dešimtmetį stabdė Lietuvos pažangą. Prisimenant įvykius dar prieš kelis metus, žmonės, kaip ir anksčiau, norėdami gauti maisto produktų, turėdavo stovėti milžiniškose eilėse, o sulaukus, prekės galėjo ir nebegauti. Praėjus 30 metų, mes vis dar patiriame mūsų senelių išgyventas dienas, tad kas pasikeitė ir kaip galime padėti Lietuvos ateičiai?

Tiesa sakant, mes vos pradėję įvaldyti gyvenimo meną, po truputį grįžtame atgal. Po „truputį“, reiškia, jog laiko dar yra. Globalinis atšilimas,

žmonių perteklius, gamtinių išteklių sekimas. Visa tai sieja visą pasaulį, bet jei pradėsi nuo savęs, nuo savo mažos šalies, negi tai neturės įtakos kitiems? Vienas iš ryškiausių literatūrinių pavyzdžių M. Mažvydas. „Broliai ir seserys imkit mane ir skaitykit“ – taip personifikuodamas rašė jis, pirmosios lietuviškos knygos autorius. Norėdamas padėti kaimo žmonėms mesti stabmeldystę ir taip suvienyti žmones, jis tapo istorija. Istorija, kuria didžiujamės ir dabar. Niekas nežino, kas būtų, jei šios knygos nebūtų buvę. Tai davė galimybę mums išmokti skaityti lietuviškai, tapti išsilavinusiais

patriotais. Deja, tokią išsilavinimo sampratą šiais laikais sumenkino didžiulė technologijų pažanga. Remiantis „OSP“ (Oficialios statistikos portalas) 2020 metų statistiniais duomenimis apie vyrų ir moterų išsilavinimą, galime matyti, kad daugiau kaip du milijonai yra gavę aukštesniosios mokyklos diplomą. Tačiau kiek iš jų toliau užsiima ta pačia sritimi? Kiek iš jų gavo svajonių darbą? Kiek ilgai pasirinkta sritis, turės perspektyvų ateityje? Atsižvelgus į aplinką, yra matoma, kad vis daugiau abiturientų renkasi tai kas jiems „patinka“ arba kitaip sakant, tai kas jiems

atrodo lengviausia. Socialiniai mokslai, tai nauja banga, kuria galima prilyginti Renesanso metui, kai plito menininkai, mokslininkai. Žmonėms buvo duodama laisvė, kurią jie išnaudojo tyrinėdami. Šiandiena, mums tam tikri dalykai „paduodami ant lėkštutės“. Tau reikia gauti diplomą ir išsirinkti darbą mūsų sostinėje Vilniuje, kurioje kai kurių sričių specialistų yra tiesiog per daug. Taip, kas gi nenorėtų gyventi didžiausiame Lietuvos mieste, tačiau kas norėtų būti, pavyzdžiui, 25 metų kineziterapeutas, kuris gaus minimalią algą. Mus mokykloje moko: „Atrask save, daryk, tai kas tau patinka, siek savo svajonių“. Su šia jau įprasta mintimi sutinku, deja, iš dalies. Kaip tu galėsi siekti savo svajonės, jei tavo svajonėje jau „sėdi“ 24 žmonės? Niekada neskatinčiau pamiršti savo tikslų, tačiau priimant gerą sprendimą reikėtų mąstyti plačiau ir neapsiriboti vienu ar keliais variantais. Galiausia prieiname prie išvados, kad vis dėlto, renkantis karjerą, reikėtų atsižvelgti į ateities perspektyvas, tai reiškia, kad galvojant apie ateitį, tu jau turi būti keliais žingsniais priekyje, jei nori padėti ne tik pasauliui, bet ir savo mažajai šaliai.

Šiaurės šalys, ypač Lietuva, nuo Viduramžių laikų atsilieka nuo Vakarų Europos. Plinta mintis, kad Pietuose žmonės laimingesni, nes oro temperatūra aukštesnė. Negalėčiau teigti, ar tai visiškai tiesa, nes biologiškai mūsų ląstelės, t. y. mūsų kūnas, geriau funkcionuoja ir atlieka tam tikras chemines reakcijas prie šaltesnės oro temperatūros. Tiesiog, toks lietuvių būdas. Lietuva ilgą laiką buvo puldinėjama, grobiama, vyko trėmimai, įvairūs nesutarimai su kitomis tautomis, kurie vos nepanaikino mūsų visam. Net XVIII a. pradžioje, kai Lietuvoje vyravo pietizmas (religinis judėjimas, kuris skatino švietimą, teisingumą, darbštumą), atvykėliai iš Vakarų Europos užėmė visas darbo vietas. Tuo metu Vakariai jau buvo

smarkiai pažengę, lyginant su Lietuva, dėl šios priežasties svetimšaliai galėjo būti laisvi ūkininkai, amatininkai, valdininkai, o lietuviai – baudžiauninkai. Be to, mūsų klimatas turi keturis metų laikus, per kuriuos mūsų protėviai kovojo už Lietuvą neturėdami gerų namų sąlygų, šiltesnių drabužių ir maisto. Visas nepasitenkinimas yra mūsų genuose: „Per karštą“, „Per šaltą“, „Per tamsu“, „per šviesu“, „Per daug mergaitiška“ ir pan. Kartais atrodo, kad lietuviams tikrai niekada neįtiksi. Už viso nepakantumo slypi lietuvių praeitis, kuri tikrai neprivalo būti mūsų ateitis. Šiandien mums tik reikia teisingai pasirinkti. Mes galime toliau niurzgėti tarp keturių sienų ir ieškoti naudos tik sau arba pagaliau nusišypsoti ir pradėti mąstyti, kaip padaryti savo anūkų gyvenimą Lietuvoje geresnį. Deja, šiandiena geresnio gyvenimo suaugusieji nekuria.

Kodėl suaugusieji? Jūs, mus paauglius ir kitus vaikus, atvedėte į šį pasaulį. Jūs privalote prisiimti atsakomybę už mūsų poelgius, sveikatą ir gerovę. Kūdikis, dar būdamas iščiose, jaučia mamos būseną: jei motina patiria stresą, impulsai perduodami vaikui. Jam gimus, jis, ko gero, daug verks, bus jautrus ar net pasimatys pirmieji pykčio protrūkiai. Vaiko smegenims pradėjus vystytis, jis pradės suprasti, kad suaugę žmonės yra viršesni ir teisingesni nei jis. Prasidėjus brendimo laikotarpiui paauglys toliau klausis vyresniaisiais, net bandys juos kopijuoti, kol atras save arba liks kito antrininkas. Taip susidaro mūsų visuomenė. Šiuo atveju šiandien aš visiškai prieštarauju suaugusiems. Jūs turite didžiulę galią vadovauti mums. Bet kodėl tai darote neteisingai?

Jau du metus mes „kvojame“ su virusu „Covid-19“, tačiau jokio progreso neturime. Ir tai tik dėl to, kad dabar visiems rūpi ekonomika, nauji technologijų atradimai. Iš kur gali žinoti, gal net kitais metais už mus

viską darys robotai. Ir kam tai reikalinga, kam išrasti kažką naujo, kai daugiau nei pusė pasaulio nepažįsta tos pačios žemės, kurioje gyvename. Remiantis „Worldometer“ statistika, šiais metais nuo rūkimo mirė apie 5 milijonus žmonių, o užsikrėtę „Covid-19“ virusu nuo 2020 metų iki dabar mirė apie 5 milijonus žmonių. Tai rodo, jog kasmet apytiksliai tik nuo cigarečių vartojimo miršta tiek, kiek per du metus mirė nuo viruso. Žmogus, pats nusprendęs rūkyti ir pajutęs tam tikrus padarinius, iškart yra gydomas. Nuo viruso, kuris pats patenka į mūsų kūną, jei žmogus neturi skiepo, jam teks kankintis ir laukti eilės. Išvadas galime daryti patys. Yra dar daug nepaminėtų ligų, problemų, dėl kurių kasmet miršta didžiulis kiekis žmonių. Labai apgailėtina, jog subrendę žmonės, kurie atsakingi už mūsų ateitį, galvoja tik apie save ir savo pinigus.

Taigi, kokią Lietuvą norėčiau matyti po 20 metų? Tokią, kurioje būtų saugu gyventi ne tik fiziškai, bet ir psichologiškai. Mes tikrai galime viską, nors ir negyvename pietuose. Noriu, kad tie patys studentai, nieko neverčiami, degtų noru tirti visą Lietuvą ir tam būtų suteikiamos galimybės. Jauni žmonės turi suprasti, jog tik mes galime pakeisti ateitį. Juk mūsų protėviai kovojo, liejo kraują dėl tėvynės, ne dėl to, kad dabar ją gadintume. Norėčiau, kad žmonės pagaliau pastovėtų už save, kaip darė prieš 30 metų, ir nuverstų tuos, kurie nesuprasdami aiškių pasekmių, valdo mus. O atsiradus, kitiems, kurie remiasi moksliniais faktais, trumpam užmirštu jausmus. Ir vis dėlto tokia populiacija vienoje žemėje niekada netilps.

*Beata Radavičiūtė, 3f klasė
Konsultavo istorijos mokytoja
Kristina Karošaitė*

Keršto tema literatūroje

„Gyvensiu vien tik kruvinu kerštu“
(V. Šekspyro „Hamletas“)

Buda yra pasakęs, jog už tūkstantį tuščių žodžių geriau yra vienas, bet atnešantis taiką. Tačiau žmonijos istorijos raidoje apstu įvykių, rodančių, jog žmonės daug labiau linkę kerštauti nei vadovautis krikščioniškosios moralės normomis. Visgi Viduramžiais, jeigu kalbėtume apie riterystę, šie du kraštutiniai žmogaus elgesio modeliai derėjo. Juk viduramžių riteriai, arba kitaip herojai, viena vertus, buvo pasiryžę galvą guldyti už Dievą, karalių ar tėvynę, kita vertus, vienas iš jų garbės principų buvo ginti savo ir žuvusiųjų garbę keršijant. Tad nenuostabu, jog Viduramžių kultūros atgarsiai išliko gyvi ir Renesanso laikotarpiu, todėl anglų rašytojo V. Šekspyro tragedijoje „Hamletas“ akcentuojama, jog keršyti už artimą yra garbinga, o lietuvių dramaturgas Vincas Krėvė tragedijoje „Skirgaila“ vaizduoja valdovo kerštą už įžeistą jo, kaip vyro, orumą.

Renesanso saulėlydžio dramaturgo V. Šekspyro tragedijos „Hamletas“ protagonistas kerštauja už tėvo žmogžudystę. Ši tema literatūroje nėra nauja: herojiniuose Viduramžių pasakojimuose apie riterius išreiškiama

mintis, jog jei negini savo ir žuvusiųjų garbės, esi nevertas riterio vardo. Ir nors Hamletas Renesanso laikų asmenybė, tikinti humanizmo bei proto galia, vis tiek vadovaujasi tradicine logika, jog reikia atkeršyti skriaudėjams. Tiesa, princas yra mąstantis, filosofuojantis naujųjų laikų žmogus, todėl suvokia žlungančių vertybių grėsmę: jam visas pasaulis, kaip metaforiškai rašoma kūrinyje, atrodo tarsi „apleistas sodas, / Kur vien tik piktžolės augina sėklas“. Tiek vidinis, tiek išorinis konfliktas kyla Hamletui sužinojus, kad jo tėvas mirė ne nuo gyvatės įgėlimo, o buvo sąmoningai nužudytas tėvo brolio Klaudijaus. Tai sužinojęs Hamletas ne tik nusivilia humanistinėmis vertybėmis (jomis nusivylė ir pats V. Šekspyras epochų sandūroje), bet ir pasižada atkeršyti. Visgi tokia užduotis protagonistui pasirodo sunkesnė nei galėjo atrodyti iš pradžių. Mat jam trūksta įrodymų (tikrąją mirties priežastį atskleidžia šmėkla), o ir bėgant laikui ateina suvokimas, kad atkeršydamas vienam Klaudijui viso pasaulyje esančio blogio jis nesunaikins. Visgi noras atkeršyti ir toliau išlieka stiprus, todėl siek-

damas įsitikinti Hamletas įterpia į klajojančių aktorių pasirodymą savo sukurtą pelėkautų sceną ir stebi antagonisto emocijas spektaklyje, kuriame karalius yra nužudomas brolio. Klaudijus, žinoma, išsiduoda, mat supratęs, jog sūnėnas žino tiesą, atsistoja ir išeina. Ir nors Hamletas ir tada ne iš karto užsipuola žudiką, kūrinio pabaigoje jis įvykdo savo, kaip sūnaus, misiją mirtingu rapyros mostu pražudydamas Klaudijų. Žinoma, viso pasaulyje esančio blogio jis nesunaikina, tačiau, kaip pasakytų filosofas Volteras, darbavosi savo sode. Ir nors daugiau mąstė, planavo nei veikė, vis dėlto V. Šekspyro buvo pavaizduotas kaip vertas riterio vardo, nes keršydamas atliko savo, kaip sūnaus, pareigą ginti artimųjų garbę.

Kitoks, veiksmo žmogus, vaizduojamas neoromantiko Vinco Krėvės tragedijoje „Skirgaila“, tačiau šis veikėjas kerštauja už įžeistą vyro orumą. O keršto tema, turint omenyje tai, jog dramos veiksmas vyksta XIV a., ir tai, kad Krėvė rašė klasikinę tragediją, turėjo būti viena pagrindinių. Tad nenuostabu, kad Skirgailą, anot lenkų

šventiko Henriko Mazoviečio, kaip „laukinį valdovą“, riteriškoje Europoje Krėvė vaizduoja tokį, koks yra nebūdingas lietuvių neoromantikams. Priešingai, dramaturgas ieškodamas kūrybinio įkvėpimo, nors ir gręžėsi į didingą šalies praeitį, vis dėlto, skirtingai nei J. Radvanas ar Maironis, jos neidealizavo. Tad deheroizavęs valdovų kultą tragedijoje jis vaizduoja pagoniškosios ir krikščioniškosios religijos kryžkelėje atsidūrusį kunigaikštį, kuris nori Lietuvai gero, bet nemoka to pasiekti. Tai ir yra Skirgailos didžioji drama, iš kurios kyla skaudžias pasekmes turintys sprendimai. Ir kad Lietuvos neištiktų Prūsijos likimas, jis konfliktuoja tiek su saviškiais, tiek su į pilį atvykusiais svetimšaliais. Dramos tragizmą sustiprina ir tai, kad Skirgaila politiniu įrankiu pasirenka Lydos kunigaikštę Oną Duonutę bei siekia ją vesti sakydamas, kad jam „šalies likimas rūpi daugiau“ nei jos laimė. Tad ūmaus būdo valdovas nemokėda-

mas pagarbiai elgtis su moterimi tik skaudina Oną Duonutę, todėl ši ima ieškoti paguodos. O moraliu ramsčiu jai tampa vokiečių ordino riteris Keleris. Pastarasis radęs savo širdies damą, žino ma, siekia ją išvaduoti. Deja, už tai būna negailestingai nubautas. Skirgaila supratęs, jog Ona Duonutė pamilo Kelerį, įsako jį palaidoti gyvą. Mat įžeista ūmaus valdovo savigarba neleidžia jam susitaikyti su Kelerio pergale. Ir neprabyta valdovo sąžinė nei tada, kai kareivis pasako, jog „karste lavonas dejuoja“, nei tada, kai Daugaila dar prašo ištaisyti klaidą. Valdovas Daugailai tik šaltakraujiškai atkerta, jog kiekvieną darbą iki galo nuderba. Tad kerštas, kurį Skirgaila atliko iki galo, tampa svarbiu tikslu, mat visa užvaldęs įniršis paverčia valdovą despotišku bei negailestingu. Ir, priešingai, kuo labiau morališkai žlunga valdovas, tuo kilnesnis darosi jo antagonistas riteris Keleris, gebėjęs nepaisyti asmeninių interesų ir mirti dėl kitų. Šis kontrastas

pabrėžia žmogaus, apimto keršto, moralinį nuosmukį, kuris su Viduramžių riterio kodekso nustata – ginti savo artimą – neturi nieko bendra. Vadinasi, V. Krėvės tragedijos protagonistui neliko nieko svarbiau nei įžeistas orumas.

Taigi, apibendrinant galima daryti išvadą, jog kerštas, nors ir gali būti siejamas su riterio garbės kodeksu, yra neišvengiamas be aukų. Tai ryškinama tiek V. Šekspyro, tiek V. Krėvės dramose. Visgi tragedijoje „Hamletas“ pagrindinio veikėjo kerštas yra sąmoningas, apmąstytas, kylantis iš tradicinių vertybių sampratos, o tragedijoje „Skirgaila“ keršijama užvaldžius žmogaus protą pykčiui ir nusivylimui. Tad vargu, ar verta žmogui gyventi vadovaujantis „vien tik kruvinu kerštu“.

Kamilė Bitytė, 4b klasės mokinė

Konsultavo lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Giedrė Samalionienė

Gimnazijos laikraščio makete naudoti tik originalūs lietuviški kompiuteriniai šriftai: *Palemonas*, sukurtas minint lietuviškos spaudos atgavimo šimtmetį, ir *Signalas*, sukurtas pagal Lietuvos Nepriklausomybės Aktą ir skirtas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šimtmečiui paminėti.